

ΑΠΟ ΤΥΧΗΝ, ΕΞ ΕΛΕΙΝ Ή ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑΝ;

Τὰ ὄσα ἀκόλουθον ἀποτελοῦν «προδομιούσειν-μα» τοῦ ἴου ἐκδόσαν, μετὸν ἀνωτέρου πύλου, β-θλίου τοῦ σπινθηράτου μας καθ. ἱατρικῆς κ. Ἀθ. Β. Ἀβραμίδη διὰ τὴν προέλευση τοῦ Κόσμου καὶ τῆς Ζωῆς. Ἐξ αὐτῶν παραίτηθεν ἀποσπείραται:

Ἀπὸ τὸν πρόλογον:

Ὁ ἀνθρώπος πάντοτε διερωτᾶτο, ἀναζητῶν-τας ἀπάντησις γιὰ τὴν προέλευση τοῦ κόσμου καὶ τῆς ζωῆς.

Οἱ κοσμογονικὲς θεωρίες εἶναι πολλές, με ἐμπικρότερη ἐκείνη τοῦ μαθηματικοῦ καὶ ἀστροφυσικοῦ Στίβεν Χόκινγκ (Steven Hawking) καὶ τὴν ὁποία τὸ Σῦμπαν προέκυψε «ἐντελέως τυχαίᾳ», στὸν πραγματικό χρόνο, τὴ στιγμή τῆς Μεγάλης Ἐκρήξης (σ.188 τοῦ βιβλίου του). Χωρὶς νὰ λείει ο,τιδήποτε γιὰ τὸ «χθές» τῆς Ἐκρήξης αὐτῆς. Ἀσχελοῦται δὲ μόνον με τὸ «πῶς» καὶ οὐδόλως με τὸ «γιατί».

Ἡ θεωρία τοῦ «Χάους» γιὰ τὰ συμβαίοντα στὸ Σῦμπαν, ἀσχελοῦται με τὶς κοσμολογικὲς θεωρίες. Καί μελετᾶ τὸ πῶς ἀπὸ τὸ «τυχαίον», τὸ ἀσταθές, τὴν τάξια, ὅπου ἡ πρόβλεψη δὲν εἶναι δυνατή, ἀπὸ κάποια στιγμή τοῦ χρόνου καὶ εἴξης, κατὰ κάποιον ἐπισημονικῶς ἀνεμφύνητο τρόπο, ὅλα πλέον στὸ Σῦμπαν συμπεριφέρονται με ἀριονία καὶ τάξη. «Δὲν μπορούμε ὅμως νὰ καταλάβουμε (γράφει ὁ Χόκινγκ στὴ σ.188 τοῦ βιβλίου του) πῶς τόσο χαοτικὸς καὶ ἀπροσδιόριστος ἀρχικῶς συνθήκες θὰ δημιούσαν κάποτε σὲ ἕνα Σῦμπαν τόσο ὁμοίομορφο καὶ ὁμόλο, ὅσο τὸ δικό μας».

Ἡ ἀπολύτοτητα τῆς ἀλήθειας στὶς γνώσεις τῶν θετικῶν ἐπιστημῶν δὲν εἶναι καί τῶσον βεβαία, ὅσο κοινὰς θεωρεῖται, διότι καὶ αὐτές βασιζοῦνται σὲ «αὐθαίρετες καὶ ἀναπόδεικτες ἀλήθειες», ὅπως τὰ «ἀξιώματα», οἱ «ἀρχές» καὶ οἱ «σταθερές». Τὰ «ἀξιώματα», εἶναι «θεμελιώδεις ἀρχές», ποὺ «δὲν χρειάζονται ἀποδείξει» οὔτε καὶ σὰ μαθηματικά.

Ἐχει, ἐπομένως, καὶ ἡ ἐπιστῆμη τὰ δικά της «δόγματα» καὶ τὰ δικά της «πιστεύω», ὥστε νὰ παραίμεται καὶ γιὰ τὴν Ἐπιστῆμη ὡς «ζητούμενον» τὸ «Τί ἐστὶν ἀλήθεια».

Οἱ φιλόσοφοι ἔχουν ἀναπτύξει τὴ δική τους κοσμογονία, κατὰ τὶς προσωπικὲς ἀντιλήψεις ἐκάστου γιὰ τὸν κόσμο καὶ τὴ ζωή. Ἡ φιλοσοφικὴ τοῦς μάλιστα κοσμογονία εἶναι περισσότερο «φιλική» πρὸς τὴν «αὐτομάτη γένεση».

Κατὰ τὴν ἐλληνικὴ ἀρχαίτητα ἐμφανίσθηκαν φιλοσοφικὲς κοσμογονικὲς θεωρίες, εἴτε με τὸν Ζεπκτικισμό (ὁ Ἐπίκουρος καὶ οἱ Στωϊκοί), εἴτε ἀπὸ τοὺς Νεοπλατωνικοὺς, με ἀναζητήσιες Λογικῶν βάσεων μεταβάσεως ἀπὸ τὴν πολυθεῖα στὸν μονοθεϊσμό. Ὁ Σωκράτης, μάλιστα, κατὰ τὴν «ἀπολογία» του εἶπε καὶ τὸ ἐξῆς: «Καθεύδοντες διατελεῖτε ἀν, εἰ μὴ τίνα ἄλλο ἤμῖν ὁ Θεὸς ἐπιπέμψει, κηρόμενος ἡμῶν», θεωρηθῆν καὶ ὡς πρόβλεψη γιὰ τὴν ἐλεύση τοῦ Χριστοῦ.

Κατὰ τὴν Χριστιανικὴ διδασκαλία, ὁ Κόσμος εἶναι τὸ σύνολο τῶν ὑπὸ τοῦ Θεοῦ δημιουργηθέντων ὀρατῶν ἐνόργωναν καὶ ἀνόργωναν, ἐμψύων καὶ ἀψύων κτισμάτων. Δημιουργήθησαν ἀπὸ τὸν Θεὸ ἐκ τῶ μῆδεως, καὶ διακρίνονται σὲ ὕλικο καὶ πνευματικό κόσμο. Εἶναι θέ-μα πῖστεως.

Ἡ ἐπιστῆμη βρίσκεται σὲ ἀδυναμία νὰ ἀπαντήσει σὲ ὅ,τι ἀφορᾶ στὴν προέλευση τῆς ζωῆς, ὅπως ἄλλωστε καὶ τὸ Σῦμπαντος, ἐπεὶδὴ α) δὲν υπάρχουν στὴ διάθεση τῆς τὰ τότε πραγματικά γεγονότα πρὸς παρατήρησι καί, β) δὲν μπορούν αὐτὰ νὰ ἀναπαρᾶχθόν στὸ ἐργαστήριου γιὰ πειραματικὴ ἐπαλήθευσιν. Κατ' ἀνάγκη, ἐπομένως, διατυπώθηκαν διάφορες «θεωρίες», δηλαδὴ, «ὑποθέσεις» πρὸς ἀποδείξει. Ὁι σπουδαίότερες τῶν ὀπίων, χρονολογικῶς, εἶναι οἱ εἰξης: α) Τοῦ Λαμάρκ (Lamarck, 1744-1829) διὰ τῆς «προσαρμογῆς» στὸ περιβάλλον, β) Τοῦ Δαρβίνου (Charles Darwin, 1809-1882) διὰ τῆς ἐξελίξεως με τὴν «φυσικὴ ἐπιλογὴ», γ) Τοῦ Ντέ Βρίς (De Vries, 1848-1935) με τὴ «μεταλλάξιμ» καί, δ) Τοῦ Ζάκ Μονὸ (Jacques Monod, 1910-1972) με τὴν «κα-βαρὴ τύχη». Εξ αὐτῶν ἐπικρατέστερες εἶναι ἡ θεωρία τοῦ Δαρβίνου καὶ ἡ τοῦ Μονὸ, στὶς ὁποῖες καὶ ἐπικεντρώνεται ἡ ἡμετέρα μελέτη.

« Ἡ θεωρία τῆς Ἐξελίξεως τοῦ Δαρβίνου, 150 χρόνια μετὰ τὴ δημοσίευσή της»

Αὐτὸ ἦταν τὸ θέμα ὁμιλίας τοῦ κ. Ἀβραμίδη στὴν αἰθουσά μας Κάνινγους 10, ἡ ὁποία ἐδημοσιεύθη στὸν « Ὀρθόδοξο Ὑπό» τῆς 13ης Μαρτίου 2009, ὅπου ὑπάρχει καὶ τὸ βιογραφικό τοῦ Δαρβίνου. Στὸ νέο του βιβλίο, « Τύχη, Ἐξέλιξη ἢ Δημιουργία», ὁ κ. Ἀβραμίδης παρουσιάζει ἀναλυτικότερα τὶς ἀπόψεις καὶ τῆς θεσεῖς τοῦ Δαρβίνου γιὰ τὴν «ἐξέλιξη» ἀπὸ τὰ ἴδια τὰ βιβλία του:

Ὁ Δαρβίνος ἐγράφη τὴν «Καταγνῆγ τῶν Εἰδῶν διὰ τῆς φυσικῆς ἐπιλογῆς», δεχόμενος «ἀδίσταχτα»—ὅπως γράφει— τὴν πίστη τοῦ σπὴν ἐξέλιξη (σ.478). Με ὑποθέσεις δὲ καὶ εἰκασίες, ὀδηγεῖται σὲ συμπεράσματα τὰ ὁποῖα συχνὰ συνιωντοῦν «Ἀήθη τὸ ζῆτουμένου». Γιὰ πολλὰ προβληματικά καὶ γιὰ τὸν ἴδιο κενά ἐκ τῆς παλαιοντολογίας, π.χ. γιὰ τὴν ἐξάλειψη μιάς ὀλόκληρης ἀμέσης εἰδῶν, γράφει: «...ἂν παραμερίσουμε οὐδέναι τίς δισκώσεται...»(σ.379). Στὴ σ.322 δὲ γιὰ τὰ στοιχεῖα τὰ ὁποῖα παραθετῆ, γράφει: «δὲν μὴ φαίνεται ν' ἐργάζονται σὲ ἀντίθεση με τὴν πεποι-θησι» στὴ σ.488 ὅτι, «τὰ εἶδη στὴν ἀρχὴ ὑπῆρχαν σάν ποικιλίες». Ὁτι εἰ ἀέθθ ὅτι, «τὰ εἶδη στὴν ἀρχὴ ὑπῆρχον σάν ποικιλίες». Στὴ σ.491 δὲ, ὁμιλεῖ «γιὰ τοὺς νόμους, οἱ ὁποῖοι δέχτην τὴν παραγωγή τῶν ποικιλιῶν, οἱ ὁποῖοι εἶναι οἱ ἴδιοι, ἀπ' ὅσο μπορούμε νὰ κρίνουμε, με τὸς νόμους, ποὺ δέχτην τὴν παραγωγή τῶν ἔγχρωστων εἰδῶν» (σ.σ. Ἐδῶ, οἱ υποθέσεις γίνονται πλέον «νόμοι»!).

Ἀναφερόμενος στὶς «δυσκολίες» γιὰ τὴν ἀποδοχὴ τῆς θεωρίας τοῦ «διὰ τῆς ἐπιλογῆς», στὴ σ.171 γράφει: «Μερικὲς ἀπὸ αὐτές εἶναι τόσο σοβαρές, ποὺ ὡς αὐτὴ τὴ στιγμή δὲν μπορῶ κἀν νὰ τίς ἀκεφθῶ χωρὶς νὰ κλονισθῶ κάπως. Ἀλλὰ, ὅσο μπορῶ νὰ κρίνω, οἱ περισσότερες εἶναι μονάχα φαινομενικὲς, κἢ ὡς εἶναι πραγματικῶς, δὲν εἶναι νομικῶ ὀλέθριες γιὰ τὴ θεωρία». Καταβάσσοντας δὲ τὶς δυσκολίες, σὲ κατηγορίες, διερωτᾶται: «Τὶ νὰ πούμε γιὰ τὸ ἐνστικτο, ποὺ ὀδηγεῖ τὴ μέλισσα νὰ φτάχηε τὴν κυψέλη τῆς προτόκρηςτας ἔτσι τῶν ἀνακαλύψων τῶν μεγάλων μαθηματικῶν»; (σ.σ. Εἶναι ἀξιοσημειωτο ὅτι, τὴ «δυσκολία» αὐτὴ τὴν προσεπρινᾶ ἔτσι ὀπᾶ, ὅπως καὶ τὴν ἀνάλογη με τὸ μωμῆγι-κῶν, ὡσῶν νὰ μὴ τὸν ἐνοχολεῖ ἡ βαρύνουσα σημια-σία τους γιὰ τὶς «πεποθίσεις» του).

Προχωρώντας στὸν ὀθθαλόμ, στὴ σ.209 ὁ Δαρβίνος γράφει: « Ἄν καὶ ὁ ἰσχυρισμὸς πῶς ἕνα τόσο τέλειο ὄργανο, ὅπως ὁ ὀφθαλμὸς, μπορεῖ νὰ ἔχει σχηματισθεῖ με τὴ φυσικὴ ἐπιλογὴ φαίνεται καταπληκτικὸ, ὅμως ἐφ' ὅσον στὴν περ-ίπτωσι κάθε ὄργανον ἔξερουμε ἐφ' ὅσον ἰσέρᾶ ὅτι πῶς πολὺπλοκον διεργασίον κἀτω ἀπὸ μεταβαλ-λόμενες συνθήκες ζωῆς, ...θὰ δοῦμε πῶς δὲν εἶναι λογικὰ ἀδύνατα ἡ ἀπόκτησι ὁποῖουδήποτε βαθμοῦ τελειότητας με τὴ φυσικὴ ἐπιλογὴ» (σ.σ. Ὑπερφυγές σάν κι αὐτὴ δὲν σπαζίουν στὰ βιβλία τοῦ Δαρβίνου. Προκειμένου, ὅμως, περὶ τοῦ ὀφθαλμοῦ, ὁ ὁποῖος εἶναι «ὁ ἐκπληκτικὸ θαῦμα τῆς ὀράσεως», ἡ ἐπιχειρηματολογία του ἀποδεικνύεται ἑωλός).

Ἀνακεφαλαιώνοντας τὸ βιβλίο του γιὰ τὴν «Καταγνῆγ τῶν Εἰδῶν», με ὑπερβολικὴ ἐμμονή

στὸ ἰδεολογικό του δόγμα τῆς «ἐξελίξεως διὰ τῆς φυσικῆς ἐπιλογῆς», στὴ σ.500 γράφει: « Μ' ὄλο πῶ ἔχω ὀλότεια πιστεῖσι γιὰ τὴν ἀλήθεια τῶν ἀποψέων, ποὺ δίδονται σ' αὐτὸ τὸ βιβλίο, δὲν περιμένω νὰ πείσω πεπειραμένους φυσιοδί-φες, ποὺ ἔχουν παραγεμισμὸν τὸ μυαλό τους μ' ἕνα πλήθος γεγονότα, ποὺ τὰ εἶδαν ἀπὸ τέ-λετα ἀντίθετη ἀποψη ἀπὸ τὴ δική μου»... Καὶ στὴ σ.502 γράφει: «Πιστεύω ὅτι τὰ ζῶα κατῶνται μονάχα ἀπὸ τέσσερις ἢ πέντε τὸ πολὺ προγόν-ους, καὶ τὰ φυτὰ ἀπὸ ἰσάριθμους ἢ καὶ λιγότε-ρους»... «καὶ ἡ ἀναλογία αὐτὴ θὰ με ὀδηγούσε στὴν πεποθῆσι ὅτι ὅλα τὰ ζῶα καὶ τὰ φυτὰ κα-τῶνται ἀπὸ ἕνα κοινὸ πρότυπον»... «Καί με βά-ση τὴν Ἀρχὴ τῆς φυσικῆς ἐπιλογῆς δὲν φαίνε-ται ἀπίστευτο ὅτι ἀπὸ τόσο χαμηλῆ μορφή, μπο-ρεῖ νὰ ἀναπτύχθηκαν τόσο τὰ ζῶα ὡς καὶ τὰ φυτὰ...καὶ θὰ πρέπει νὰ παραδεχθούμε ὅτι ὅλα τὰ ἐνόργατα ὄντα, ποὺ ἔζησαν ποτὲ σ' αὐτὴ τὴ γῆ, μπορούν νὰ κατῶνται ἀπὸ μιά κάποια ἀρχέγονη μορφή».

Στὴν εἰσαγωγή τοῦ βιβλίου τοῦ « Ἡ Καταγνῆγ τοῦ Ἀνθρώπου» γράφει: « Τὸ συμπέρασμα ὅτι ὁ ἀνθρώπος κατῶεται, μαζὶ με ἄλλα εἶδη, ἀπὸ κά-ποια παλιὰ κατώτερη καὶ ἐξαφανισμένη μορφή δὲν εἶναι καινούργιον». Καὶ ἀναφέρει «ἐξέχοντες φυσιοδίφες», μετὰ τῶν ὀπίων, καὶ τὸν Χάξ-λεϊ διὰ πολλῶν, τὸν Μπῆνγερ καὶ ἰδιαιτέρως τὸν Χαϊκελ... Τὸν Χάξλεῦ (Thomas Henry Haxley), γνωστὸ καὶ ὡς τὸ «μυλωντῆγ» τοῦ «βαρβινο-σοῦ», ὁ ὁποῖος εἰσήγαγε τὸν ὄρο «ἀνωστικι-στῆς», ὡς ἀντικειτικὸ στοῦς «γνωστικιστῆς» τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἱστορίας, «ποὺ ἰσχυρίζον-ται ἔξερουν πολλὰ γιὰ τὰ πράγματα τὰ ὁποῖα σὲ αὐτὸν ἦσαν ἀγνωστα». Τὸν δὲ Χαϊκελ διότι στὸ βιβλίο του «Φυσικὴ Ἱστορία τῆς Δημιουργίας» ἐξετάζει συστηματικὰ τὴ γενεαλογία τοῦ ἀνθρώπου καὶ συμπεραίνει με τὶς ἀπόψεις του, βρίσκονται « χαρακτηριστικὲς ὁμοιότητες ἀνά-μεσα στὸν ἀνθρώπο καὶ στὰ κατώτερα ζῶα». Ὁ Δαρβίνος προσπαθεῖσε νὰ βρεῖ « ὡς ποῖο ση-μειὸ ἡ σωματικὴ διάπλασι τοῦ ἀνθρώπου πα-ρουσιάζει σημάδια τῆς καταγνῆγς του ἀπὸ κά-ποια κατώτερη μορφή».

«Ὁι πρῶτες φάσεις τῆς ἀναπτύξεως τοῦ ἀνθρώπου—ὅπως γράφει—βρίσκονται πολὺ κον-τώτερα στοῦς πῆκτους, ἀπ' ὅ,τι αὐτοὶ σὰ σκύ-λο» (σ.24). Καὶ ὅτι: «ἡ ὁμοιότητα, ἡ ὁποία παρ-τηρεῖται ἀνάμεσα στὸ χερὶ τοῦ ἀνθρώπου ἢ τοῦ πῆκτου, τὸ πόδι τοῦ ἀλόγου, τὸ περίεργιο τῆς φουκίας, τὸ πτερό τῆς νυχτερίδας κ.λ.π. εἶναι ἐντελῶς ἀνεξήγητη με ὁποιαδήποτε ἄλλη ὑπό-θεσι, ἐκτὸς ἀν παραδεχθόμεν τὴν καταγνῆγ τοῦ ἀνθρώπου σὲ ἕνα κοινὸ γεννιτώρα» (σ.44). Καί, «κατὰ συνέπεια, θὰ ἐπρεπε νὰ παραδεχθόμε ἐλλειπνὰ τὴν κοινὴν μᾶς καταγνῆγ». Ἐξέταξί, ἐν συνεχείᾳ (σ.83), «τοὺς πὸ κοντινοὺς συγγε-νεῖς τοῦ ἀνθρώπου καὶ τοὺς πὸ πιστοὺς μακρ-ινοὺς μᾶς προγόνους...τοὺς τετράχειρες (πῆθ-κοὺς)».(σ.σ. Εἶνα ὅμως οἱ πῆκτοι τετράχειρες; Διότι τὰ μωρητιὰ τοὺς δὲν ἔχουν ἀντίχειρα δάκτυλο, ποὺ εἶναι τὸ χαρακτηριστικὸ τῆς χειρὸς στὸν ἀνθρώπο).

Στὸ πρῶτο κἰ ὅλας κεφάλαιο τοῦ βιβλίου του αὐτοῦ, γράφει: « Ἡ ἀντιστοιχία στὴ γενικὴ διά-πλασι, τῆ μικροσκοπικὴ κατασκευὴ τῶν ἰστών, τῆ χημικὴ σύνθεσι καὶ τὴν κράσι ἀνάμεσα στὸν ἀνθρώπο καὶ τὰ ἀνώτερα ζῶα, ἰδιαιτέρα τῶς ἀνθρώπομορφους πῆκτους, εἶναι ἐντυπωσια-κῆ». Καὶ βῆμα πρὸς βῆμα, σὲ ὅλη τὴ διαδρομὴ τοῦ βιβλίου του, καταγιάνει με τὸ νὰ ἀποδείξει τὴν καταγνῆγ τος ἀπὸ ἕνα «κοινὸ πολὺ παλιὸ πρόγονο ἀμφοτέρων». Πρόκειται, προφανῶς, γιὰ περὶπτωσι « λῆψης τοῦ ζῆτουμένου».

Ὁ Δαρβίνος ὑπῆρξε ἕνας ἐφευεστάτος παρ-τηρητῆς καὶ « εὐστοφρος χειριστῆς τοῦ δι-αλόγου...διαλεγόμενος ὅμως μόνον με τὸν ἐαυ-τό του. Καὶ οὐδέμια δυσκολία εἶχε σὸ «ἐπιχε-ρηματολογεῖν». Ἐτσι, γιὰ τὴ φυσικὴ ἐπιλογὴ γράφει (σ.79): « Εἶδαμε ὅτι τὸ σῶμα καὶ τὸ πνεῦμα τοῦ ἀνθρώπου παθαῖνον μεταβολές, ποὺ προκαλοῦνται ἄμεσα ἢ ἕμμεσα ἀπὸ τὶς ἴδιες γενικὲς αἰτίες καὶ ὑπακοῦνον στοὺς ἴδιους γε-νικὸς νόμους, ποὺ ἰσχύουν καὶ γιὰ τὰ κατώτε-ρα ζῶα» (σ.σ. πρόκειται, προφανῶς, γιὰ μιά αὐθαίρετὴ γενικεύση, κατὰ τὴν ὁποία «αἰτίες ὑπακοῦνον σὲ νόμους», μᾶς θεωρεῖται ὅμως ἀναπόδεικτες καὶ σπὴ ὀσφαίρα τοῦ ἐπιβημῆτοῦ).

Στὴ σελίδα 90 γράφει: «Ὁ ἐγκεφάλου αὐξά-νοντα ἀσφαλῶς σὲ ὄγκο ὅσο ἀναπτύσσονται οἱ διάφορες νοτικὲς ἰκανότητες. Καὶ κανένας, ὑποβέτω, δὲν ἀμφιβάλλει ὅτι στὸν ἀνθρώπο, ἡ ἀναλογία τοῦ ὄγκου τοῦ ἐγκεφάλου σὲ σχέση με τὸν ὄγκο τοῦ σώματος... βρίσκται σὲ σὺ-νάρτησι με τὶς ἀνώτερες νοτικὲς τοῦ ἰκανὸ-τήτος». Ἐπικαλεῖται δὲ ἄμεσα: «τὰ τόσο γνωστὰ σὲ ὄλους μᾶς, θαυμαστὰ διαφοροποι-ημένα ἐνστικτῶ, τῆς νοτικῆς ἰκανότητος καὶ τὰ πᾶθ τῶν μωμυγκιῶν, ποὺ ἔχουν ὄδρα τὰ ἐγκε-φαλικά γάγγλια, ποὺ δὲν φθάνου σὲ ὄγκο οὔτε τὸ τέταρτο τοῦ κεφαλοῦ μᾶς καρφίτσας». Καὶ συνεχίζει χωρὶς καμιά δυσκολία: «Ἀπὸ αὐτὴ τὴν ἀποψη τὸ μυαλό τοῦ μωμυγκιῶκο ἀποτελεῖ ἕνα ἀπὸ τὰ πᾶς θαυμάσια ἄτομα ἕλης, ποὺ μπορούμε νὰ φαντασθόμε, ἀκόμη πὸ θαυμάσιο ἰσως κἢ ἀπὸ τὸ μυαλό τοῦ ἀνθρώπου» (σ.σ. Ἀπὸ τὸν ἐνοουσιασμό του γιὰ τὴ θεωρία του, ἐφθανε συχνὰ σὲ τέτοιες ἀπερισκεψίες, ποὺ τὸν ἐξέθε-τα γιὰ κρισίαι).

Γράφει στὴ σ.139: «Τὸ νὰ ἐπιμένει κανεὶς νὰ ὑποστηρίξει, χωρὶς ἄμεσες ἀποδείξεις πῶς κα-νένα ζῶο στὴ διάρκεια τῶν αἰώνων, δὲν προ-όδευσε σὲ νομοσύνη ἢ σὲ ἄλλες νοτικὲς ἰκα-νότητες, εἶναι σάν νὰ βετει ὑπὸ αἴρεσι τὴν ἐξέ-λιξη τῶν εἰδῶν».

Ἐπανερχόμενος συχνὰ στὶς διαφορὲς κατα-σκευεῖς καὶ ἀναπτύξεως τοῦ ἐγκεφάλου στὸν ἀνθρώπο καὶ τοὺς πῆκτους, στὸ τελευταῖο κε-φάλαιο τοῦ βιβλίου τοῦ « Ἡ Καταγνῆγ τοῦ Ἀνθρώπου», γράφει (σ.351): « Ἡ σημαντικὴ πρό-δοσι τῆς ἐπιστῆμης τὰ δέκα τελευταῖα χρόνια ἐκ τῶ ἐργασίας τῶσων σοφῶν ἐρευνητῶν δι-καιοῦνον τὴν ἀποψη, ποὺ διατυπώσα τὸ 1863 σχετικὰ με τὴν καταγνῆγ τοῦ ἐγκεφάλου τῶν ἐνγληκτῶν». Καὶ στὴ σ.354: «...Ἄν ἐξείστασμε σὺν-ολικά ὅλα τὰ γεγονότα, μὴ φαίνεται ὅτι ἡ σειρὰ ἐμφανίσεως τῶν πῆκτῶσων καὶ τῶν ἐλ-κῶν στὸν ἐγκέφαλο τοῦ ἀνθρώπου ἐμῆρουσι συμφωνεῖ πῆρροτερα με τὴν γενικὴ θεωρησι τῆς ἐξελίξεως καὶ με τὴν ἀποψη ὅτι ὁ ἀνθρώπος προέρχεται ἀπὸ κάποια πῆκτικα μορφή»...

Ομιλεῖ γιὰ «αὐτογνωσίαι» τὰ ζῶα καὶ γιὰ ἀνώ-τερες πνευματικὲς ἰκανότητες, γιὰ τὴν «μῆλια» ἐπίσης, τὴν καταγνῆγ τοῦ ἐνανθρώπο Λόγου, καὶ προχωρώντας βῆμα βῆμα με ὑποθέσεις, ἀπο-φαίνεται (διὰ μέσου ἄλλων) ὡς εἴξης (σ.152): «Ἀρκετοὶ συγγραφεῖς ὑποστηρίζαν με πολλὴ ἐπι-μονὴ ὅτι, ἡ χρῆσι τῆς ὁμίλιας προϋποθέτει τὴν ἰκανότητα τοῦ σχηματισμοῦ γενικῶν ἐνοιῶν». Καὶ ὅπως ἔχει γίνει παραδεκτὸ ὅτι κανένα ζῶο δὲν διαθέτει τέτοιαι ἰκανότητα, ἐπακόλουθον εἶναι νὰ ὀρθώνεται ἕνα ἀεσπαραστο φράγμα ἀνάμεσα στὰ ζῶα καὶ τὸν ἀνθρώπο».

Ὁ Δαρβίνος ἐπεκτείνεται καὶ στὴν πνευμα-τικὴ ἐξέλιξη τοῦ ἀνθρώπου, γράφον (σ.160-161): « Στὴν πίστι σὲ Θεο, τίποτε δὲν μαρτυρεῖ ὅτι ὁ ἀνθρώπος ἦταν ἀπὸ τὴν ἀρχὴ προικισμένος με τὴ ἐνευενηστικὴ πίστι στὴν ὑπαρξη ἑνὸς παν-τοδύναμου Θεοῦ...Διαθέτοσμε, ἀντίθετα, ἕνα σωρὸ μαρτυρίες ὅτι ὑπάρχει ἕνας σημαντικὸς ἀριθμὸς ἀπὸ ἀγρίες φυλές, οἱ ὁποῖες δὲν πι-στεύουσι οὔτε σὲ ἕναν ὄντι σὲ περισσότερους Θεοῦς...Τὸ πρόβλημα αὐτὸ εἶναι, ἐνονοεῖται, ἐντελῶς διαφορετικὸ ἀπὸ τὸ ἀνωτέρω προβλήτ-

μα τοῦ ἂν ὑπάρχει ἕνας Κύριος Δημιουργὸς τοῦ σῦμπαντος— πρόβλημα τὸ ὁποῖο ἰο μεγαλύτε-ρες δυνάμεις ὄλων τῶν αἰώνων ἔχουν ἐκφρα-σθεῖ, ὅμως αὐτὸ εἶναι διάφορητικὸ». (σ.σ. Εἶναι προφανές ὅτι ἀποφεύγει καὶ σ' αὐτὸ νὰ τοποθε-τῆθῃ με σαφήνεια).

Ἐκπλήσως, πάντως, ὅταν στὴ σ.212 γράφει: « Συνοψίζοντας τὰ κοινωνικὰ ἐνστικτῶ, τὰ ὁποῖα ἀναπτύχθηκαν ἀναμφίβολα ἀπὸ τὸν ἀνθρώπο— ὅπως καὶ ἀπὸ τὰ ζῶα— γιὰ τὸ καλὸ τῆς κοινότη-τος, θὰ πρέπει ἀπὸ τὴν ἀρχὴ κἰ ὅλας νὰ τὸν ἐσπρωκῶν νὰ βοηθησι τοὺς σαναθρώπους του καὶ νὰ καλλιεργήσι μῆσα του αἰσθήματα συμ-παθείας γ' αὐτούς, καὶ θὰ τὸν ὑποχρύνουσι νὰ λογαριάξει τὴν ἐποδοκμασία ἢ τὴν ἀποδοκμα-σία τους...καὶ θὰ πρέπει ἀπὸ πολὺ νωρίς νὰ τὸν

Τοῦ κ. Ἀθανασίου Β. Ἀβραμίδη, Καθηγητοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν

χρησιμοευσαν σάν πρωτόγονο κανόνια γιὰ νὰ διακρίνει τὸ καλὸ ἀπὸ τὸ κακό...ἀλλὰ καὶ γιὰ τὴν εὐτυχία τῶν ἀνθρώπων...». (σ.σ. Σὲ αὐτὴ τὴν «ἠθικολογικὴ» πλεύρᾳ τῆς θεωρίας του, ὁ Δαρβίνος προφανῶς ἠπιατήθ. Διότι δὲν διανοήθη-κε κἀν τῆς ἐκτροπῆς στὶς ὁπίες θὰ ὀδηγούσε ὁ «ἀνώγους ἀπὸ τὴν ἐπικρατῆσι τοῦ ἰσχυρότε-ρου»... ἀλλὰ καὶ τοῦ «πονηρότερου», τοῦ πὸ «δόλιου» ἢ τοῦ με λιγότερες ἠθικές ἀντιστά-σεις, εἴτε ὡς ἀτόμων εἴτε ὡς «κοινωνιῶν» καὶ «κρατῶν». Οὔτε φαντάσθηκε «εὐγονικὲς εὐθα-νασίες» τύπου Νίτος... καὶ διάφορες ἄλλες «κοι-νωνικὲς εὐθανασίες» ἢ τὰ «ὀλοκαυτώματα»).

Ὁ Δαρβίνος ἀνήγαγε τὴ θεωρία του σὲ «δόγ-μα πίστεως» με «νόμους» καὶ «ἀρχές». Καί ἐγνε-ὸ « Δαρβινισμός», ὁ ὁποῖος ἀπέκτες ὀπα-δοῦς καὶ μετεπράτῃ γιὰ πολλοὺς σὲ «θρησκεία». Γιὰ τοὺς ἀθεοῦς δὲ, γιὰ τοὺς ὑλιστῆς καὶ τοὺς ἐχθροῦς τῆς πίστεως σὲ Θεο, ἐγνεῖ τὸ «βαρὺ πυροβολικὸ» τῆς «ἀθείας» καὶ τοῦ «ἠλιμοῦς».

Γιὰ τὴ θεωρία τοῦ Μονὸ:

Ὁ Ζάκ Μονὸ, «μοριακὸς βιολόγος», με βρα-βεῖο Νόμπελ στὴ φυσιολογία, ἐγράψε τὸ βιβλίο « Ἡ τύχη καὶ ἡ ἀναγκαιότητα», καὶ μετέφερε σὲ αὐτὸ τῆς ὑλιστικῆς ἀντιλήψεως ἀπὸ τὸν μακρό-κοσμο στὸν μικρόκοσμο γιὰ τὴ σύνθεσι τῆς ἕλης καὶ τὴν «μοριακὴ ὄντογνεση». Δηλαδὴ τὸ μῆριο τῆς ἕλης, στὸ κῦτταρο τῆς ζωῆς.

Ἡ «μοριακὴ βιολογία», ὅμως, βρίσκεται σὲ ἀδυναμία νὰ στρίψει τὶς ὀποιοδοπιότες ἐξελί-ξεις καὶ νὰ ἐρμηνεύσει τὴν πορεία στὰ πολὺ-πλοκα μονοπατία, ποὺ ὀδηγοῦν τὸ τὰ γονίδια στὰ ὀρατὰ χαρακτηριστικὰ τῶν ὀργανισμῶν. Με τὴν ἀποκωδικοποίησι μάλιστα τοῦ γονιδιῶμο-στος, τὸ σύνολο δηλαδὴ τῶν γονιῶν ἐνὸς ὀργανισμοῦ, τὰ ὁποῖα συνιστοῦν τὶς βασικὲς μο-νάδες κληρονομικότητας, τὸ φαινόμενον τῆς ζωῆς ἀποδεικνύεται περισσότερο περίπλοκο.

Ὁ Μονὸ δέχτηκε τὴν «μοριακὴ ὄντογνεση» με μιά «μικροσκοπικὴ κυβερνήτησι». Ἀπέριπτε τὴν «ἀμετατροπία τοῦ Πλάτωνος» γιὰ τελείως μετακινῆτες τῆς μορφῆς τῶν εἰδῶν, καὶ παρε-δόχτο τὸ «τὰ πάντα εἶν» τοῦ Ἡρακλείτου. Ἀντι-φρασκῶν ὅμως πρὸς ἐαυτὸν, θεωροῦσε ὅτι ἡ ἐξέ-λιξη ἔχει τὴν ἰδιότητα τῆς «μετατροπίας», δη-λαδὴ μπορεῖ «νὰ διασείει τὴν σύμπτωσι» στὸ παίχνηδι τῆς φυσικῆς ἐπιλογῆς, γιὰ τὴν σταθε-ρότητα καὶ τὴν παγκοσμιότητα τοῦ γενετικὸ-κώδικα. Ἐδέχτο ἐπίσης τὴν «αὐτενεργὸ δομη-σῆ τῶν πολυσυνθῆτων σωματιδίων», χωρὶς ὅμως καὶ νὰ ἐρμηνεύει με τὴν «τύχη» ἢ με τὴν «δημιουργικὴ τύχη»—τὴν ὁποία ὁ ἴδιος εἰσήγα-γε στὴν Μοριακὴ Βιολογία—τὴν ἰδιότητα τῶν «κεττάρων νὰ διαθέτει «κυβερνήτικὴ ἰσχύ», καὶ «ἐκτελε-ρεῖται», νὰ «προγραμματίζει» καὶ νὰ «ἐκτε-λεῖ αὐτοτέλως